

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. Z.**
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2016, čj. JMK 85608/2016, sp. zn. S-JMK 78158/2016/ODOS/Př,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu správního řízení

- 1. Městský úřad Rosice, odbor dopravy (dále jen „městský úřad“), příkazem ze dne 3. 7. 2015, čj. MR-S 10574/14-ODO KOC/5, uložil žalobci jako provozovateli vozidla pokutu za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na

pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dál jen „zákon o silničním provozu“). Proti tomuto příkazu podal žalobce odpor.

2. Městský úřad rozhodnutím ze dne 5. 2. 2016, čj. MR-S 10574/14-ODO KOC/12, uložil žalobci pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení v paušální výši 1 000 Kč za spáchání správního deliktu provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dál jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto deliktu se měl dopustit dne 2. 8. 2014, když byla automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy, zadokumentována jízda 60 km/h (po odečtení tolerance měření) motorového vozidla, jehož je provozovatelem žalobce, v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h. Toto jednání nezjištěného řidiče vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.
3. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl podané odvolání a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. V žalobě ze dne 1. 8. 2016 napadl žalobce rozhodnutí v plném rozsahu. Uvedl, že správní orgán odložil věc, aniž by učinil nezbytné kroky pro zjištění totožnosti pachatele. Zároveň poukázal na to, že věc měla být odložena z jiného důvodu (pachatel přestupku v mezidobí zemřel), který vylučuje zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Pokud měl správní orgán pochybnosti o pravdivosti vyjádření žalobce, měl ho předvolat k podání vysvětlení. Rovněž měl zahájit řízení o deliktu dle § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu. O tom, že nebylo akceptováno jeho sdělení totožnosti osoby řidiče, se dozvěděl až z příkazu, neměl proto možnost předložit další důkazy na podporu svého tvrzení.
5. Dle žalobce byl správní delikt provozovatele vozidla promlčen, neboť správní řád ani silniční zákon nestanoví lhůtu k jeho projednání. V této souvislosti odkázal na metodiku Ministerstva dopravy. Žalovaný opřel své rozhodnutí o znění § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, které nebylo v době spáchání deliktu účinné. Žalobce dále uvedl, že po uplynutí jednoleté lhůty již nemůže správní delikt vykazovat znaky přestupku, jelikož jediným znakem přestupku po této době je jeho neprojednatelnost.
6. Zařízení, kterým bylo zjištěno porušení pravidel, je užíváno za pomoci lidské obsluhy, jelikož při jeho obsluze musí být postupováno dle návodu, v kolonce „zařízení nastavil“ je uvedeno jméno konkrétního strážníka a nejde o „pevný radar“. Tento radar musí být umístěn ve správné poloze vůči vozidlu. Zákonodárce omezil odpovědnost provozovatele vozidla záměrně, jelikož při lidské obsluze hrozí riziko pochybení a strážníkům nic nebránilo v tom, aby vozidlo zastavili a postihli za protiprávní jednání přímo řidiče.
7. Žalovaný potvrdil rozhodnutí městského úřadu, ačkoliv nepředcházelo nařízení ústního jednání, čímž došlo ke zkrácení práv žalobce ve smyslu čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Ve věci bylo nutno využít analogie, jelikož řízení o správním deliktu je „trestním obviněním“. Odkázal v této věci na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad

Labem ze dne 15. 4. 2015, čj. 15 A 14/2015-35, na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, čj. 30 A 56/2014-35, a zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, čj. 9 As 139/2015-30, kterým byl překonán rozsudek, na který odkazuje žalovaný. V předmětné věci bylo ústní jednání zcela nezbytné, jelikož jenom v takovém případě mohl žalobce poukázat na skutečnosti vedoucí k jeho obhajobě.

8. V místě, kde bylo vozidlo změřeno, je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 60 km/h. Řidič vozidla jel právě 60 km/h, nedopustil se tedy přestupku. Pokud by správní orgán provedl dostatečně pečlivě dokazování, seznal by, že v době spáchání přestupku byla na daném místě dopravní značka stanovující nejvyšší povolenou rychlost na 60 km/h. Jestliže se přestupku nedopustil řidič vozidla, nemohl být ani žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla.
9. Závěrem žalobce uvedl námitky spočívající v tvrzené neústavnosti samotné skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla.
10. S ohledem na výše uvedené navrhl žalobce, aby rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného

11. V podání ze dne 23. 9. 2016 žalovaný uvedl, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, oznámený řidič však v mezidobí zemřel. Správní orgán disponoval pouze tvrzením stěžovatele a z úřední činnosti mu byla známa praxe zmocněnce účastníka řízení, který jako řidiče účelově označuje osobu M. Z. s cílem zhatit správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se věnuje zneužití práva.
12. Ohledně promlčecí doby odkázal žalovaný na úpravu § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, která upravuje zánik odpovědnosti i pro správní delikt provozovatele vozidla. Metodika Ministerstva dopravy je již neaktuální, jelikož úprava zániku odpovědnosti správního deliktu provozovatele vozidla je účinná od 7. 11. 2014.
13. Z výstupů měřicího zařízení zcela jasně vyplývá, že zařízení pracovalo v automatickém režimu měření. Jakékoliv další dokazování v tomto směru označil žalovaný za nadbytečné.
14. V řízení o správních deliktech nemají správní orgány povinnost vždy nařídit ústní jednání, rovněž dokazování není nutné provádět povinně v rámci ústního jednání. K tomu se vyjádřil obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46. Tento rozsudek nebyl překonán, ale byly stanoveny určité podmínky – především včasné vyrozumění a sepsání protokolu. Žalobce byl ve vyrozumění poučen o právu účastnit se dokazování. Navíc zmocněnec žalobce pro odvolací řízení má bohatou zkušenost s obdobným typem řízení a má znalosti právních předpisů.
15. Ze spisu vedeného městským úřadem vyplývá, že v dané lokalitě je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 50 km/h. V tomto ohledu označil žalovaný uplatněnou námitku za účelovou a poukázal na jiná rozhodnutí Krajského soudu v Brně v obdobných věcech.
16. Ohledně ústavnosti správního deliktu provozovatele vozidla odkázal žalovaný na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které lze usuzovat na konstantní názor o souladu předmětné úpravy s ústavním pořádkem.

17. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Posouzení věci soudem

18. Krajský soud v Brně (dále také „soud“), v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále také „soudní řád správní“) bez nařízení ústního jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí městského úřadu včetně řízení předcházejícího jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
19. Vzhledem k tomu, že jde o oblast správního trestání, zabýval se soud tím, zda nebyla v mezidobí od spáchání deliktu přijata nová právní úprava, jež by byla pro žalobce příznivější (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013-46). Po prostudování změn v relevantní právní úpravě lze konstatovat, že tomu tak není, jelikož jak skutková podstata předmětného správního deliktu (dnes již terminologicky přestupku) včetně konstrukce objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby, tak zákonná sazba pokuty zůstaly beze změny. Stejný závěr platí i ve vztahu ke lhůtám pro zánik odpovědnosti, jelikož dle přechodného ustanovení pozdější právní úpravy (§ 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich) se pro zánik odpovědnosti za původní jiné správní delikty aplikují původní lhůty.
20. Vzhledem k výše uvedenému soud vyšel z pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 soudního řádu správního a rozhodoval dle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ve znění účinném do 30. 6. 2017 ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu stanovilo, že *právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví provozovateli povinnost, *aby zajistil, že při užití vozidla na pozemní komunikaci budou dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*.
21. Soud se neztotožňuje s namítanou neústavností předmětného správního deliktu, což ostatně již konstantě uvádí ve svých rozhodnutích v obdobných věcech, přičemž nemá důvod se od těchto dříve vyjádřených závěrů odchýlovat (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 8. 6. 2017, čj. 30 A 110/2016-30, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 5. 2018, čj. 29 A 107/2016-8). Jelikož jsou tyto závěry v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu, který rovněž rozpor s ústavním pořádkem neshledal (srov. právní větu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40), soud na ně pro stručnost odkazuje. Ostatně nedávno tyto závěry v rámci konkrétní kontroly ústavnosti právní normy potvrdil rovněž Ústavní soud nálezem ze dne 22. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16.
22. Dále se soud zabýval námitkou promlčení správního deliktu provozovatele vozidla, jelikož pozitivní závěr o její důvodnosti by učinil posouzení ostatních námitek nadbytečným.
23. Soud na základě judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, čj. 10 As 308/2016-20) dospěl k závěru, že na věc dopadá § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu, který rozšiřuje aplikaci úpravy

pravidel pro zánik odpovědnosti právnických osob i na nepodnikající fyzické osoby, které se dopustí deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu. Ve smyslu § 125e odst. 3 tedy *odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán*. Z tohoto pohledu byly obě lhůty (subjektivní dvouletá i objektivní čtyřletá) zachovány a nedošlo k promlčení ani u jednoho ze správních deliktů.

24. Ohledně metodiky Ministerstva dopravy čj. 8/2013-160-OST/5, na kterou žalobce odkázal s poukazem na legitimní očekávání, je třeba zdůraznit, že názor v ní uvedený byl popřen judikaturou Nejvyššího správního soudu (srov. právní větu výše citovaného rozhodnutí). Tato metodika vychází z právního stavu, který existoval po zavedení správního deliktu provozovatele vozidla do právního řádu České republiky (k tomu došlo novelou č. 297/2011 Sb.). V té době ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu obsahovalo ve vztahu k odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby „nesprávný“ odkaz na § 125d, což mohlo zapříčinit nejistotu v otázce, jaké lhůty pro zánik odpovědnosti se mají uplatnit. Novelou č. 230/2014 Sb. došlo s účinností ode dne 7. 11. 2014 k úpravě ustanovení § 125e odst. 5 zákona o silničním provozu a tento deficit byl odstraněn. Soud nicméně v souladu se závěrem Nejvyššího správního soudu zastává názor, že právní úprava nevyvolávala pochybnosti ani před touto novelou a jednalo se o zjevnou legislativní chybu v psaní.
25. Ohledně „vykazování znaku přestupku“ po uplynutí jednoleté lhůty odkazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, čj. 1 As 337/2016 – 45, kde je uvedeno, že *míří na typový popis chování. Ten se s uplynutím lhůty k projednání přestupku nemění. Stále se může jednat o jednání, které vykazuje znaky přestupku, byť neprojednatelného. Otázka, v čem spočívalo ono jednání a zda naplnilo znaky přestupku, se bude posuzovat v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Správní delikt provozovatele vozidla, ač hmotněprávně využívající definici jednání v přestupkovém zákoně, obsahuje vlastní podmínky odpovědnosti za uvedený delikt. Jednání naplňující znaky přestupku tak nemusí být projednatelné jako přestupek, přesto může sloužit jako základ pro naplnění podmínek odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla*.
26. Námitky žalobce, ve kterých tvrdil, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, soud rovněž posoudil jako nedůvodné. Žalobce tvrdil, že se městský úřad nepokusil doručit výzvu k podání vysvětlení identifikovanému řidiči (resp. neučinil nezbytné kroky ke zjištění totožnosti pachatele). Postup městského úřadu byl nicméně podle názoru soudu zcela *v souladu s principy dobré správy*. Ze spisového materiálu je zřejmé, že městskému úřadu byla zřejmá skutečnost, že zmocněnec žalobce označuje v různých řízeních stejnou osobu, která v mezidobí od spáchání přestupku do jeho projednání zemřela, s cílem dosáhnout odložení řízení dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v rozhodném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), jinými slovy s cílem, aby za předmětný správní delikt nebyl nikdo potrestán. Za této situace bylo na základě znalosti konstantního názoru Nejvyššího správního soudu, který tuto praxi označuje jako *úcelový hyenismus* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40), zcela na místě aplikovat institut zneužití práva. Soud uzavírá, že správní orgán ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu učinil všechny nezbytné kroky ke zjištění totožnosti skutečného řidiče a úvaha o zneužití

práva, ke které dospěl na základě dostupných podkladů, byla zcela opodstatněná. Podmínka *subsidiarity správního deliktu* provozovatele vozidla tak byla splněna.

27. Městský úřad nebyl povinen řidiče znovu vyzývat k podání vysvětlení na základě toho, že měl pochybnosti o pravdivosti identifikace konkrétního řidiče. Podstatné z hlediska možnosti uplatnění práv žalobce je to, že byl v souladu s ustanovením § 125h zákona o silničním provozu správním orgánem řádně vyzván, aby uhradil určenou částku, nebo aby sdělil údaje o totožnosti řidiče vozidla. Pokud žalobce využije této možnosti k účelově obstrukčnímu označení osoby, která v mezidobí zemřela, nevyplývá ze zákona ani obecných principů správního řízení, že by správní orgán měl žalobci poskytnout další „pokus“, pokud dospěje k závěru, že se jednalo o zneužití práva.
28. Důvodná není ani námitka žalobce, že městský úřad měl zahájit řízení o správním deliktu dle § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu, který hovoří o tom, že *fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*. Soud se s touto argumentací neztotožňuje, jelikož tato skutková podstata by byla naplněna v případě, kdy by městský úřad měl za prokázané, že provozovatel vozidla potřebné údaje *nezná*. K této situaci v aktuálně projednávané věci nedošlo a správní orgán nebyl povinen zahajovat řízení o spáchání citovaného správního deliktu. Navíc není zřejmé, kam žalobce touto argumentací směřuje, jelikož i za situace, kdy by k spáchání předmětného deliktu došlo, není vyloučen souběh se správním deliktem podle § 125f zákona o silničním provozu.
29. Žalobce rovněž uvedl, že se o nepřijetí jeho sdělení o totožnosti řidiče dozvěděl až v souvislosti s doručením příkazu o správním deliktu provozovatele vozidla, což mu znemožnilo uvést další důkazy – např. smlouvu o výpůjčce vozidla. Tímto důkazem žalobce pravděpodobně chtěl podpořit své tvrzení ohledně osoby, která v danou dobu skutečně řídila předmětné vozidlo. Vzhledem k závěru, že označení pana M. Z. jako řidiče v tomto řízení je pravidelně uplatňovanou účelovou taktikou ze strany zmocnitele žalobce, považuje soud i tento potencionální „podpurný“ důkaz za její součást, která by nemohla uvedený závěr nijak zvrátit. Žalobce se zároveň nemohl *legitimně* domnívat, že jeho sdělení údajů o konkrétním řidiči bude městským úřadem bez dalšího akceptováno. Ani v tomto ohledu soud neshledal žádné pochybení na straně městského úřadu.
30. Při přezkumu námitek žalobce ohledně nedostatečných skutkových zjištění soud vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, které uvádí, že *žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými, a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné*. Žalobce ve správní žalobě nově tvrdil, (tuto námitku neuplatnil v rámci podaného odporu), že v místě, kde byla změřena rychlost vozidla, platila maximální dovolená rychlost 60 km/h a správní orgán v tomto směru neprovedl dostatečné dokazování. Z podkladů pro rozhodnutí je zřejmé, že ke změření došlo na ulici Brněnská v bezprostřední blízkosti domu č. p. 384 v obci Rosice, v úseku kde je souvislá zástavba. Nejbližší dopravní značení označující počátek či konec obce je vzdáleno cca 800 metrů. Místo měření je rovněž specifikováno

GPS souřadnicemi. Na fotografii opatřené radarem je uvedeno, že dovolený rychlostní limit v předmětné lokalitě je 50 km/h, o čemž soud nemá důvod pochybovat (vzhledem k místu měření). Vzhledem k tomu, že žalobce k této námitce nic dalšího nedoložil, považuje ji soud za nedůvodnou a účelovou.

31. Žalobce rozporoval naplnění podmínky uvedené v § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, jelikož měřicí radar dle jeho názoru nebyl používán bez obsluhy. K tomu soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2017, čj. 7 As 282/2016-38, (s jehož závěry se ztotožňuje), ve kterém je uvedeno, že *jediným dělicím kritériem je režim měření, kdy v případě automatického jsou snímána veškerá projíždějící vozidla a zaznamenávána jejich rychlost. Naopak v případě manuálního výběr měřeného vozu a měření rychlosti provádí obsluha rychloměru. O tom, že předmětný rychloměr byl skutečně stacionární, svědčí záznam o přestupku, v němž je uvedeno, že měření proběhlo v automatizovaném režimu měření.* I v tomto posuzovaném případě je z podkladů pro rozhodnutí zřejmé, že se jednalo o automatických technický prostředek používaný bez obsluhy. Skutečnost, že tento radar musí být proškolenou osobou připraven a užíván pouze v souladu s návodem k použití, neznamená, že by došlo k vyloučení výše citované podmínky. Ze záznamu o přestupku spolu s radarovým záznamem ze dne 2. 8. 2014 vyplývá, že režim měření je automatizovaný a daný rychloměr pracuje v automatizovaném režimu bez obsluhy. Tím, že ověřovacím listem č. 122/14 bylo prokázáno, že radar s totožným výrobním číslem měřidla, jako ten který měřil v inkriminovanou dobu spáchání přestupku, byl ověřený, se presumuje správnost jím poskytovaných (automaticky generovaných) informací.
32. Lze tedy shrnout, že v daném případě byl rychloměr použitý při měření žalobcem provozovaného vozidla v automatizovaném režimu a splňuje definici automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy. O uvedených závěrech soud nemá pochybnosti, tudíž nebylo třeba provádět další dokazování (žalobce předložil návod k obsluze) nad rámec provedeného posouzení.
33. K námitkám ohledně nenařízení ústního jednání a provedení dokazování bez přítomnosti žalobce je třeba předně uvést, že názor o obligatorním nařízení ústního jednání na základě analogie k zákonu č. 141/1961 Sb., trestní řád, v rozhodném znění, a k zákonu o přestupcích, není správný. Byť by zdejší soud přistoupil na premisu, že obvinění žalobce z předmětného správního deliktu bylo skutečně „trestním obviněním“ ve smyslu Úmluvy, nemůže souhlasit s argumentem žalobce a v důsledku toho ani s jím citovanou judikaturou, že by z této skutečnosti v případě tzv. jiných správních deliktů automaticky vyplývala i povinnost obligatorně nařizovat ústní jednání.
34. Právní úprava tzv. jiných správních deliktů (tedy i správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu) obecně neznala institut obligatorního ústního jednání tak, jak tomu bylo u přestupků (srov. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích); při posuzování nutnosti nařizovat ústní jednání je proto potřeba vycházet z úpravy subsidiární, tj. z § 49 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“). Ten ve svém prvním odstavci stanoví, že *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.*

35. I Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, s odkazem na svůj rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004-53, výslovně uvedl, že v řízení o správních deliktech nemají správní orgány povinnost vždy nařít ústní jednání. V kontextu standardů čl. 6 Úmluvy pak konstatoval, že „soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Úmluvy nemají za následek rozpor s Úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Úmluvy zhojil § 51 soudního řádu správního, podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“ Soud se neztotožnil s názorem žalobce, že by byl výše citovaný názor v judikatuře Nejvyššího správního soudu překonán. Ostatně na okraj lze poukázat i na novou úpravu přestupků obsaženou v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, která je účinná od 1. 7. 2017 a která již s obligatorním konáním ústního jednání vůbec nepočítá. Důvodová zpráva k tomu uvádí, že pokud je připuštěn soudní přezkum, v rámci něhož bude čl. 6 Úmluvy naplněn, vybrané procesní záruky nemusí být nutně zajištěny ve fázi správního řízení.
36. Uvedené závěry přesně dopadají i na nyní projednávanou věc, neboť i nyní měl žalobce možnost, aby proběhlo ústní jednání před soudem, nevyužil jí a na ústním jednání výslovně netrval. Lze tedy uzavřít, že ze všech shora uváděných důvodů nelze považovat námitku porušení čl. 6 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny za důvodnou. Řádné naplnění práv plynoucích z těchto ustanovení lze spatřovat právě v možném nařízení jednání před soudem. Ochranu práv účastníků řízení ostatně naplňuje i samotný § 49 odst. 1 správního řádu, jenž vyžaduje nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jejich práv. Taková nezbytnost ovšem dle názoru soudu nenastala, jelikož žalobce neuváděl žádné relevantní okolnosti, které by bylo možné objasnit jen v rámci nařízeného ústního jednání.
37. Soud dále uvádí, že samotné dokazování v nyní projednávané věci proběhlo v souladu s východisky obsaženými v judikatuře. V návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015-30, lze § 51 odst. 2 správního řádu vyložit tak, že správní orgány jsou povinny provádět dokazování za přítomnosti účastníků při ústním jednání (§ 49 správního řádu) nebo mimo ústní jednání, o čemž ale musí být účastníci zásadně předem vyrozuměni.
38. Městský úřad provedl dokazování mimo ústní jednání, o čemž žalobce řádně a s dostatečným předstihem vyrozuměl písemností ze dne 5. 10. 2015, č. j. MRS 10574/14-ODO KOC/10. V tomto vyrozumění bylo uvedeno, že dne 11. 11. 2015 v 09:00 hodin

bude provedeno dokazování a ve stejném termínu bude umožněno vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí. O provedení dokazování mimo ústní jednání a o seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí byl vyhotoven protokol, ve kterém je uvedeno, že se žalobce k provádění dokazování nedostavil. Vyjádření k podkladům nezaslal žalobce ani dodatečně. Na možnost vyjádřit se k prováděným důkazům tedy z vlastní vůle rezignoval. Vzhledem k tomu nemohlo dojít k jakémukoliv zkrácení procesních práv žalobce, který tvrdí, že pouze na ústním jednání mohl poukázat na skutečnosti vedoucí k jeho obhajobě.

V. Závěr a náklady řízení

39. Při přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 věta první soudního řádu správního soud shledal podanou žalobu jako nedůvodnou. Proto žalobu podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
40. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
41. Žalobce neměl v řízení o žalobě úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno, dne 27. června 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu